

O chytré královně

Dva řemeslníci putovali světem. Jedenkráté přišli k pěknému zámku. Zastavili se a skrz plot se zadívali do zahrady, kde se zrovna procházela krásná princezna.

„Bořku, víš-li pak, co bych si přál?“ ptal se jeden z nich, mladý hezký chasník.

„Snad abys byl pánem toho zámku?“ odpověděl Bořek.

„Chyba lávky, neuhodl jsi! Tu princeznu bych chtěl.“

„Jiříku, ty nejsi hloupý; já myslil jen na jedno, ale ty myslíš na princeznu i na zámek. Ale nedělej si darebné laskominy a pojď, máme ještě hezký kus cesty před sebou.“

„Bořku, čertu bych duši dal, kdybych dostal tu princeznu.“

„To bych teda nedal,“ odpověděl Bořek a táhl Jiříka od plotu. Šli až do chladného boru poblíž města a tam si lehli do stínu, aby utřámeným údům trochu pohovili. Bořek usnul, ale Jiřík nemohl živou mocí usnout, neustále myslel na tu krásnou princeznu.

Tu jde kolem mládenec zeleně oblečený. Když viděl, že Jiřík nespí, zastavil se u něho.

„Dobrého zdraví, panáčku, kampak máte namířeno?“ zeptal se Jiříka.

„I chodíme tak světem, ale já jsem toho již syt, člověk při tom vytrpí jako pes.“

„To rád věřím, nejlepší je být pánem.“

„I to se ví, že je, jen kdyby jím mohl být každý.“

„Inu, někdy to záleží jenom na vůli.“

„Což je o vůli, oni by si lidé všelicos žádali, kdyby se jim to vyplnilo. Já kupříkladu bych chtěl mít tu princeznu z blízkého

zámku a povídal jsem již prve, že bych čertu duši dal, kdybych ji dostal.“

„Myslíš to opravdu?“

„Opravdu, opravdu.“

„Tvoje žádost má se ti vyplnit. Já jsem čert, a když se mi upíšeš, ve čtvrt hodině budeš bohatým princem a můžeš jet k princezně, která si tě oblíbí a za manžela vezme. Zde je lístek a pero. Bodni se do malíčku a krví se podepiš.“

Jiřík vzal bez rozmýšlení osten, píchl se do malíčku a krví se čertu podepsal.

„Tak a teď jsi můj. Za kolik let si mám pro tebe přijít?“

„Inu, já myslím za dvacet let: Když užiju tak dlouho lásky krásné princezny a světských rozkoší, rád pak s tebou půjdu.“

„Dobře tedy, tady máš váček plný dukátů; ať z nich ubíráš, jak dlouho chceš, bude vždy plný. Rozvaž vak, máš tam své šaty proměněné v knížecí. Pěkně se ustroj. Za lesíkem na tě čeká několik služebníků s koněm. Sedni na něj, jeď k zámku a dej si jméno nějakého prince nebo knížete.“

„Ale vždyť já neumím tak mluvit, jak se na knížete patří, a v prvním okamžení se prozradím.“

„O to se nestarej, budeš umět, nač si pomyslíš, a všechno ti budou věřit. Jen jdi, dokud tvůj kamarád spí.“

Nato čert zmizel. Když Jiřík rozvázal vak, našel v něm opravdu skvostné šaty a začal se strojit. Potom šel za lesík, kde mu již vyšňoření pomocníci v ústrety přijížděli a vedli koně bujného. Jiřík se na něj vyšvihl tak šikovně, jako by se učil u nejznámějšího podkoňho. Nato se obrátil ke královskému zámku.

Bořek se zatím probudil, a když Jiříka vedle sebe neviděl, myslel, že už šel napřed; sebral tedy své věci a pospíchal dále. Nechme ho jít, kam chce, a podívejme se, co se zatím dělo na zámku.

Mladá princezna byla ještě v zahradě, když Jiřík přijel do zámku. Dal se ohlásit u krále, že je ten a ten princ z té a té země, aby mu král krátkého pohostinství ve svém zámku popřál.

Král ho s velikou uctivostí přijal. Hned mu dal přichystat pokoj a na jeho počest vystrojil hostinu. Jiřík se oblékl do samého zlata, jen aby se princezně líbil. A to se mu také skutečně podařilo. Princezna na něm mohla oči nechat. Měla jediné přání, aby u nich ten hezký princ zůstal navždy. Ale Jiřík se také okolo ní točil jako vřetenko a od huby se mu jen prášilo; měl radost, že mu rozprávka plyne jako voda.

Když byl na zámku nějaký den, dělal, jako by chtěl již pryč, zatím se však strachoval, jestli ho pustí. Ale princezna prosila otce, aby prince déle zdržoval. Král nemusel Jiříka dlouho přemlouvat. Zůstal rád. Jednoho dne byl s princeznou o samotě. Využil té chvíle a vyjevil jí svou lásku, a když slyšel, že i ona jej miluje, šel ke králi a žádal o její ruku. Řekl, že nemá žádné knížectví, protože je z bratrů nejmladší, ale že si může hned i to největší koupit. Starý král jim beze všech překážek požehnal a Jiříka za svého spoluvládce ustanovil. Brzo se slavila svatba a Jiřík si připadal jako v nebi.

Lidé ho měli rádi, neboť byl dobrý a žádnému bez příčiny neublížil. A když za několik let nato starý král umřel, Jiřík se stal vládcem celého království.

Měl dva syny a dceru a žil se svou manželkou velmi šťastně. Někdy si vzpomněl na čerta, ale vždy si řekl: „I do té doby je ještě dlouho, kdo ví, co se stane.“

Ale čas utíkal jako voda a do dvaceti už scházel jen rok. Když se Jiřík vzpamatoval, zalekla ho ta krátká lhůta, že pro strach nemoohl ani spát. Bledý jako stín chodil po zámku a s bolestí v srdci se díval na své děti a na svoji drahou manželku. Co by však ušlo oku milující choti! Často se Jiříka ptala, co mu schází, ale on se všelijak vymlouval a nic jí neřekl.

Tak to trvalo celičký rok, a už mu zbýval jen jeden jediný den. Od rána nic nejedl a do svého pokoje se zamkl, aby neviděl slzy manželčiny a otázkám jejím se vyhnul. Večer se ale dveře samy otevrou a do nich vkročí zeleně oblečený mládenec.

„No, Jiříku,“ pravil k bledému králi, „jestlipak jsi nezapomněl, že je to dnes dvacet roků a že máš jít se mnou?“

„Bodejť bych zapomněl; ale vidíš, mám ještě všelicos na práci, ani jsem se nerozloučil se svou manželkou, popřej mi ještě tři dni.“

„Dám ti tři dny, a ještě mnohem více. Vyvol si každý den jednu věc, ať je to, co chce, a jestli nebudu s to tvé přání splnit, dám ti cedulku zpátky a více žádné právo k tobě mít nebudu.“

Jiřík čertovi poděkoval a byl mu za to velice vděčný. Doufal, že ho nějak přelstí. Mnohem klidnější vyšel z pokoje a spěchal ke královně, aby se s ní potěšil. Když královna viděla úsměv na tváři svého manžela, byla hned veselejší; šli spolu na procházku.

„Pověz mi, drahá, co by tě potěšilo, kdybys to mohla mít?“ ptal se Jiřík a doufal, že se od manželky něco doví, neboť si nemohl na žádnou práci pro čerta vzpomenout.

„I já mám všechno a jen bych si přála, abys byl veselejší.“

„Vždyť já jsem již zase veselý dost. Ale pověz mi přece, jestli máš ještě nějaké přání.“

„Náš zámek je zpředu moc pěkný, ale zezadu není žádná vyhlídka. Kdyby tam ta ukrutná skála nebyla, bylo by to lepší.“

„Máš pravdu,“ odpověděl Jiřík a hned si umínil tu práci čertovi uložit. Navečer stál čert před králem a ptal se ho, co žádá, aby udělal.

„Já chci, abys mně do rána tu skálu, která nám vzadu celý zámek zaclání, odrovnal.“

„Stane se, jak žádáš,“ odpověděl čert a odešel.

Král myslil, že to čert nedokáže a že mu zbude více času. Velmi se však polekal, když ráno vstal a přistoupil k oknu. Spatřil širou pláň, a po skále ani památky! Jde pro manželku a ukazuje jí to.

„Probůh, muži, ty máš spolek s čertem, anebo jsi kouzelník?“ zvolala kněžna a s údivem se dívala ven.

„To bych ti již dávno tu radost udělal, ale já sám nevím, co se to stalo, snad nějaký šotek naši rozmluvu včera poslouchal. Přej si tedy schválně ještě nějakou věc, zdali se i to vyplní!“

Královna ale byla chytrá žena. Vytušila, že za tím něco vězí a že jí manžel něco strašlivého tají. Naoko tedy řekla, že si přeje mít celou tu širou pláň v nejkrásnější zahradu proměněnou, v níž by květin a bylin a stromů ze všech krajů světa bylo, a to všecko v plném květu. Ale v duchu si myslila: Počkej, jestli to zítra bude splněno, nepovolím a Jiřík se mi musí přiznat.

Večer dostal čert úlohu na planině zahradu udělat a přenést do ní květiny a stromy ze všech koutů světa. Čert to slíbil a odešel; když se ráno kníže probudil, zarazila ho vůně tisícerych květin, které